

OPSLAG VAN STROMEST

Ing. W. Kroodsma (IMAG)

In veel grup- en ligboxenstallen wordt het dunne-mestsysteem toegepast. Om verschillende redenen zijn er echter ook bedrijven, die voor een systeem van gescheiden bewaring van mest en gier kiezen. Daarbij wordt stro in de boxen gebruikt. Met een mestafvoersysteem wordt de vaste mest en het gemorste stro uit de stal verwijderd en op een mestvaalt opgeslagen. De gier wordt voor een deel afgevoerd door een rooster in de grup, die in verbinding staat met een kelder. Het andere deel van de gier is vermengd met de stromest, die te vochtig is om te stapelen. Vooral bij gebruik van een geringe hoeveelheid stro ontstaat een mesthoop, die over een grote oppervlakte uiteendrijft. Op de Waiboerhoeve wordt reeds enkele jaren een mestvaalt met daaromheen een palenwand gebruikt. Hier wordt de stromest uit een voerligboxenstal opgeslagen. De palenwand heeft als functie de uiteendrijvende mest tegen te houden en het in de mest aanwezige vocht door te laten.

Verskillende uitvoeringen van de mestplaat

De mestvaalt heeft een diameter van 20 m. Uitgaande van ca. 35 lstromest per gve per dag en een afstorthoogte van 4 m, kan hier de mest van 60 koeien gedurende de stalperiode worden opgeslagen. De oppervlakte is verhard met een betonvloer van 10 cm dikte. De betonplaat heeft vanuit het midden een afschot van 1,5 cm/m. In de eerste opzet was in de betonvloer langs de omtrek een gootje van 0,40 m breed en 5 cm diep uitgespaard. Dit gootje stond in verbinding met de gierkelder. De vrij vochtige mest liep echter uit over de betonplaat, waardoor rondom de mestvaalt de grond drassig werd.

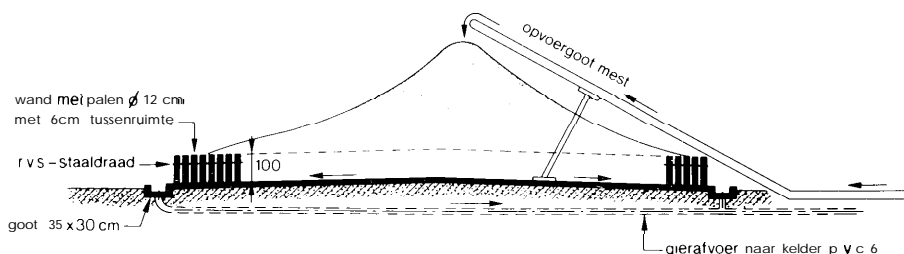
Na het eerste jaar is rondom de mestvaalt een palenwand geplaatst. Er werden gecreosoteerde palen van 12 cm doorsnede en 1,50 m lang met 5 à 6 cm tussenruimte 0,5 m in de grond geslagen. Daarna is rondom de mestvaalt een nieuwe betonrand gestort met een giergootje erin van 0,20 m breed en 0,10 m diep. Rondom de palen was - om de palen in verband te houden - een geplastificeerde kabel gespannen. Om tijdens het uitrijden van de mest met trekkers en wagens op de betonplaat te kunnen komen is een doorgang gemaakt van ingestorte U-profielen, waarin balken gestapeld konden worden.

Het is gebleken dat de vrij weke stromest goed binnen de palenwand bleef. Tijdens de opslagperiode liep het vocht door de palenwand naar buiten. Een bezwaar vormde echter de afvoergoot rondom de palenwand. Deze was smal en ondiep; bovendien moest het uitgeperste vocht helemaal rond de palenwand stromen om via het gierputje naar de kelder afgevoerd te worden. Het resultaat was, dat het gootje bij zonnig weer verstopte, doordat de uitgeperste mest opdroogde. Hierdoor liep bij regenachtig weer het uitgeperste vocht over de gootrand en maakte de grond rondom de mestvaalt drassig. Om dit bezwaar op te heffen is een grote greppel rondom de mestvaalt gegraven om het uitgeperste vocht op te vangen. Tijdens het uitrijden in de zomer kon de mest met mestverspreiders goed getransporteerd en verwerkt worden.

Definitieve uitvoering

Door de druk van de mest is de betonrand met de ingestorte palen verzakt. Daarom werd deze later met pennen vastgezet aan het ijzerwerk in de mestplaat en verder met beton afgewerkt. Rondom de mestplaat is daarna een ruime giergoot gemetseld van **35 cm** breed en 30 cm diep, waarin het uitgeperste vocht wordt opgevangen en afgevoerd.

De resultaten zijn nu zodanig, dat voor de opslag van stromest uit ligboxenstallen een bruikbare oplossing is verkregen. Eventuele verstoppingen in de goot zijn met een greep of schop gemakkelijk te verwijderen.

De palenwand voorkomt het uitdrijven van de vrij weke mest en laat het uitzakke nde vocht door. Het vocht wordt afgevoerd door een goot rondom de palenwand.

The manure is kept by the poles and the liquids pass. A gutter around the poles transports the liquids.

Samenvatting

De opslag van vrij weke stromest uit melkveestallen vereist een aantal voorzieningen om te voorkomen dat de mesthoop over een grote oppervlakte uitdrijft. Bij de voerligboxenstal op de Waiboerhoeve wordt de stromest opgeslagen op een mestplaat met rondom ingestorte palen. De palen houden de vaste mest tegen en het vocht loopt naar buiten. Voor de afvoer hiervan dient rondom de palenwand een voldoende diepe en brede goot aanwezig te zijn.

Summary

To prevent straw manure from occupying an increasing area, a round storage space was created with poles. The manure is kept by the poles and the liquids can pass. A gutter around the poles, which should be wide and deep enough, ensures the transport of the liquids.

Voor een goede afvoer van het door de palenwand uittredende vocht is een ruime goot noodzakelijk.

For a good transport of the liquids the gutter should be wide enough.